

Landsdele, hvor man endnu ikke er naaet saa langt frem som andetsteds. Det vil være temmelig klart, at naar de Forhold, der ere til Stede, ere saadanne, at man maa antage, at der kan naas noget tilfredsstillende, saa er det nødvendigt at opmuntre Husdyravlen i noget højere Grad paa disse Steder, end hvor man allerede har naaet til et saadant Punkt, at Avlen betaler sig selv økonomisk, og at det navnlig betaler sig at holde de dyreste og bedste Tillægsdyr i den paagældende Husdyravl. Det sidste vil jeg navnlig udtale over for det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling), som bemærkede, at et saadant Tillægsdyr burde ikke støttes økonomisk ved Præmieringen, men det maatte have tilstrækkelig Støtte i den økonomiske Værdi, som Dyret selv har. Det kan være fuldkommen rigtigt, hvor man er naaet til et meget højt Standpunkt — der er der ingen Anledning dertil — men hvor Husdyravlen ikke er naaet saa vidt frem, er det nødvendigt at give Præmier, som ogsaa kunne have nogen økonomisk Betydning ved Siden af det Stempel, de sætte paa Dyret, idet det endnu ikke betaler sig at anskaffe saa gode Tillægsdyr, som det er nødvendigt at anskaffe for at bringe den paagældende Avl frem.

H. Nielsen: Jeg vilde gerne sige et Par Ord, Mønt jeg er meget hæst og daarligt kan tale, særlig med Hensyn til, hvad der blev fremhævet af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), og som der nu blev svaret paa af den ærede Minister, idet jeg ikke ret skønner, at den Vej, de to Herrer syntes at være enige om at slaa ind paa, vil være gavnlig for det Formaal, der tilstræbes, nemlig Husmændenes Udvikling. Jeg er enig i den Opfattelse, der, som den ærede Minister udtalte sig, har lagt et Pres eller Tryk paa Ministeriet til at gaa frem ad den Vej, man er inde paa. Jeg erkender, at der vistnok, saaledes som det nu udføres, er adskillige Ulemper, som der burde rettes paa; men man vilde komme til noget meget værre end det bestaaende, hvis man fulgte de Tanker, som hunde i de fra den ærede Minister og det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds fremkomne Udtalelser. Jeg tror, at den ene, nemlig den ærede Minister, staar noget for højt, til at han egentlig kan have fuld Forstaaelse af, hvad der skal søges naaet her, og at den anden, det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) — med al Agtelse for hans Indsigt paa andre Omraader — ikke er ganske kundig paa dette Omraade, og hans Udtalelse i Dag vidnede heller ikke om

særligt Kendskab til, hvad der er fremme her. Navnlia vil jeg gøre opmærksom paa, at en enkelt Mand, som han nævnte, har faaet Statsunderstøttelse for at være delvis vejslebende paa dette Omraade, ikke gennem sit Arbejde, sin Udvikling og Levevis har faaet særlig Forstand paa Husmandsbrug. Jeg vil derfor henstille til det ærede Finansudvalg — og det er derfor, jeg har begæret Ordet paa dette Tidspunkt — ikke at gaa for raff frem paa dette Omraade, men hellere lade det gaa i den Skure, hvori det gaar, og gaa lempe ligt frem ad den Vej, indtil man har faaet mere praktisk Erfaring for, hvad der ad den Vej kan naas, og hvilke Ulemper der medfører; saa finder man nok Naad derfor. Særlig vil jeg nævne, at man ved Hjælp af og i Samraad med en Del af de fremragende Husmænd, der i de forskellige Landsdele have gjort sig bekendte, maa kunne opnaa noget, der er rigtigt og gennemførligt; ellers er jeg bange for, at man faar noget op, der ikke saa ganske passer til Livet, og ikke opnaar, hvad der tilsigtes. — Hvad den Sammenligning angaar, som i Dag er gjort mellem Hestene og Hønsene, saa er det ganske sikkert, at skulle vi gaa fremad med en større økonomisk Udvikling af Landbruget, saa er det det lille Landbrug, der skal bære Udviklingen, og det har derfor stor Betydning at hjælpe dem, der nu sidde inde med de smaa Lodder, til at bringe mere ud af dem, thi det kan naas, at de kunne leve smukt, anstændigt og økonomisk paa deres smaa Lodder. Det maa jeg stærkt fremhæve, thi det er den sørgelige Grund til, at det lille Landbrug er forsvundet, at alle ville være Gaardmænd, og saa blive de daarlige Gaardmænd i Stedet for, at de kunde være blevne gode Husmænd. At man har faaet det at se, er, fordi man ikke har villet blive paa det Standpunkt at drive smaa Lodder, saaledes at de kunde blive rentable Brug, der vilde have økonomisk Betydning baade for Samfundet i det hele og for Ejerne selv. Det er disse Bemærkninger, som jeg ikke hidtil har haft Vælgighed til at komme frem med, som jeg nu har villet tillade mig, fordi jeg er bange, at en saadan Ordning skulde ligge i Luften, at der kunde komme noget frem, som Husmændene ikke kunne være tjente med.

Ordføreren (Tutein): I Anledning af, hvad der er udtalt om disse Husmandsrejser, ønsker jeg kun at bekræfte, hvad den ærede Minister sagde, at det er efter Finansudvalgets Initiativ, at den nævnte Ordning er indtraadt, at de Beløb, der stilles til Disposition, overlades til Landbosforningerne, der fordele dem og ordne hele